

2019. december 4-én 19. alkalommal adták át a híres pedagógus, több világhírű magyar tudós tudományos karrierjét is elindító Rátz László tanár úrról elnevezett életműdíjakat. Az Ericsson Magyarország, a Graphisoft és a Richter Gedeon Nyrt. által alapított elismerés célja, hogy elismerje a természettudományos oktatás területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó pedagógusok munkáját, és egyben felhívja a figyelmet a természettudományos oktatás fontosságára.

Az elmúlt közel két évtizedben összesen 144 olyan, az 5–12. évfolyamos diákoknak matematikát, fizikát, biológiát vagy kémiát tanító tanár kapta meg az életműdíjat, akik maradandót alkottak tantárgyaik népszerűsítésében és a tehetséggondozás területén. A fejenként 1,5 millió forinttal járó elismerésre – amelyet minden évben valamennyi fenti szakterületről két-két pedagógus kap meg – kollégáik jelölhetik a tanárokat, a nyertesek személyéről pedig a három alapító vállalat által létrehozott Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért kuratóriuma dönt.

A Rátz Tanár Úr Életműdíjat az ország bármely iskolájában tanító vagy korábban ott tevékenykedő pedagógus megkaphatja, így idén is Szombathelytől Egerig jutalmazták a kiemelkedő teljesítményt. A díjazott pedagógusok valamennyien a reáltantárgyak oktatási színvonalának emeléséért dolgoznak, diákjaik sikeresen szerepelnek országos tudományos versenyeken, az oktatás mellett rendszeresen továbbképezik magukat, tájékozottak az adott tudomány területén elért eredményeikről, gyakran tankönyvek és szakmai folyóiratok szerzői. A tehetséggondozás mellett törekednek a természettudományos tudást nemcsak a legjobbakkal, hanem valamennyi diákjukkal elsajátíttatni és egyben széles látókörrrel rendelkező felnőtteket nevelni.

Az életműdíjat három, a természettudományos oktatás támogatásában elkötelezett vállalat, az Ericsson Magyarország, a Graphisoft és a Richter Gedeon Nyrt. hozta létre 2000-ben Rátz Lászlónak, a múlt század legendás tanáregyéniségének emléket állítva.

A 2019-ben Rátz Tanár Úr Életműdíjban részesült tanárok:

Kémiából **Mostbacher Éva** (Pécs, Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma) és **Martonné Ruzsa Valéria** (Szombathely, Paragvári Utcai Általános Iskola);

Biológiából **Dr. Kardon Ferenc** (Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium) és **Dr. Székely Andrásné** (Szabadbattyán, Batthyány Lajos Általános Iskola);

Matematikából **Bíró Bálint** (Egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium) és **Kovács Csongorné** (Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium);

Fizikából **Győri István** (Szeged, Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium) és **Horváthné Fazekas Erika** (Szeged, SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája).

Idézünk a matematika, illetve a fizika területén díjazott tanárokról készített rövidfilmekből.

Matematika

Bíró Bálint (Eger): *Az órának sohase szabad nagyon-nagyon szigorúnak lenni. Én nem szeretem a rossz hangulatú órákat, amikor az ember áll a katedrán, és a katedra tekintélyét próbálja meg latba vetni azért, hogy az, amit mond, hiteles legyen. Úgy gondoltam mindig, hogy matematikából meg kell mutatni azt, ami érdekes, ami szép, és ami összefüggésben áll a művészetekkel is. Úgy gondolom, hogy az egy nagyon fontos dolog, hogy jó tanulni. Tudom és látom, hogy érdekli őket a matematika. Vannak, akik fogékonyak rá, és azokkal lehet sikereket elérni. Nem okvetlenül csak versenyen elért sikerekre gondolok, hanem siker az is, ha egy gyerek azt mondja, hogy „Értem!”*

A tanár úrról szóló rövidfilm itt tekinthető meg:

<https://vimeo.com/375379912>.

Kovács Csongorné (Budapest): *Azt hiszem, hogy a matematika tanításának egyik célja, hogy gondolkodni tanítsuk a gyerekeket, nem bizonyos szabályok végrehajtására, hanem problémamegoldásra. Ehhez viszont problémákat kell nyújtani. Úgy tanulja a matematikát, hogy lehetőleg minél több érzékszervével tanulja: tapasztalja meg, rakja ki, rajzolja le, színezza ki, járja körül – ha lehet a mozgás által. Mindig megjutalmaztam azt, aki kérdez. Tessék kiabálni, hogy „Mara néni, ne olyan gyorsan!”*

A tanárnőről szóló rövidfilm itt tekinthető meg:

<https://vimeo.com/375381523>.

Fizika

Győri István (Szeged): *Az ember 8 órán keresztül készít elő egy olyan kísérletet, ami majd 10 másodperc lesz az órán – ha sikerül. Aki járt iskolába, az ismeri azt a tanári mondatot, ami a nem sikerült kísérleteket szokta kísélni, hogy „tegnap a szertárban még jó volt”. Az embernek a memóriája szerencsére szelektív. Elmúlik 4 év, elmúlik 10 év, és akkor már nem emlékszik az ember a hétköznapi bosszúságokra, viszont megmaradnak azok az élmények, azok a jutalmak, amiket cserébe kapunk. Nem szabad, hogy kettéváljon a fizikatanár és a pedagógus, azaz szüntelenül nevelni kell, még akkor is, ha Newton törvényei vannak a centrumban azon az órán.*

A tanár úrról szóló rövidfilm itt tekinthető meg:

<https://vimeo.com/375382407>.

Horváthné Fazekas Erika (Szeged): *A gyerekeket motiválni élménnyel lehet. Fontos, hogy olyan feladatokat kapjanak, ami őket érdekli. Hogy olyan problémákat vessünk fel, amin tényleg elgondolkoznak. Az én tanítványaim nagyon lelkesek azért, hogy vannak olyan kísérletek, amikből odahaza készülhetnek, ezekből fotót vagy videót készítenek, és ezeket a felvételeket utána megmutatják. A jövő mindenképpen az, hogy hagyni kell a gyerekeket, hogy ezekkel az eszközökkel dolgozzanak, és ezzel nyerhetünk a természettudományoknak, a fizikának is.*

A tanárnőről szóló rövidfilm itt tekinthető meg:

<https://vimeo.com/375380506>.